

угод - на 13%. У 3 кварталі 2023 року уповільнення активності у сфері злиттів та поглинань продовжилося в умовах слабкого економічного середовища, що характеризується високими цінами, зростанням процентних ставок та геополітичною невизначеністю, що зберігається [3].

Прогнозуючи майбутні тенденції, можна очікувати подальшого зниження притоку ПІІ у другій половині у 2024 році. Погіршення геополітичної ситуації, зокрема, може призвести до ще більшого скорочення інвестиційних активностей. Також важливо враховувати вплив світової економічної кон'юнктури на рішення потенційних інвесторів.

У цьому контексті важливо, щоб країни ОЕСР та інші країни приділяли увагу політичним та економічним реформам, спрямованим на поліпшення інвестиційного клімату. Заохочення приватних інвестицій та забезпечення стабільного та прозорого правового середовища може сприяти збільшенню притоку ПІІ, що сприятиме економічному зростанню та розвитку.

Враховуючи вищевикладене, ключовими факторами, які визначатимуть майбутні тенденції глобальних прямих іноземних інвестицій, залишатимуться економічна стабільність, політична надійність та готовність країн до впровадження реформ для залучення інвестицій. Від цих факторів буде залежати розвиток міжнародного бізнес-середовища та обсяги іноземних інвестицій в майбутньому.

Список використаних джерел

1. *ЮНКТАД*: Доповідь про Світові Інвестиції. URL: <https://unctad.org/>
2. *OECD*. International Direct Investment Statistics. URL : <https://www.oecd.org/investment/>
3. *UNCTAD*. Investment trends monitor. URL : <https://unctad.org/webflyer/globalinvestment-trend-monitor-no-38>

Сирбу С. Г.

Здобувачка 43 групи ФМЕ

Воронова О. В.

кандидат економічних наук, доцент

ФОРМУВАННЯ НОВИХ ЗАСАД ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС

Завдяки своєму географічному розташуванню Україна, як найбільша за територією європейська країна, є привабливою для розвитку взаємної торгівлі. Порівняльні переваги України в основному проявляються в сировинних та напівфабрикатних товарних групах, таких як рослинна продукція, недорогоцінні метали, мінеральні продукти, а також жири та олії.

Після того, як Україна обрала курс на інтеграцію до ЄС, в її зовнішньоторговельній політиці відбулася низка змін, а саме інтенсифікувався перехід до вільної торгівлі: Україна підписала Угоду про асоціацію з

Європейським Союзом, що дозволяє знизити митні бар'єри та збільшити обсяги торгівлі між двома країнами [1].

Для України відносини з країнами ЄС на даному етапі мають вирішальне значення з точки зору підвищення конкурентоспроможності національної економіки. Зокрема, важливо розвивати галузі, які є конкурентоспроможними на міжнародному рівні та формують основу для розвитку торговельно-економічних відносин [2].

Боротьба за територіальну цілісність, необхідність пошуку адекватних джерел фінансової підтримки та процес глобалізації актуалізують питання пошуку концепції стабілізації національної економіки в результаті антикризового управління торговельно-економічними відносинами між Україною та Європейським Союзом.

Формування активних економічних відносин з розвиненими європейськими країнами може стати одним з головних чинників розвитку економіки України.

Відносини між Україною та Європейським Союзом (ЄС) були започатковані у грудні 1991 року, але з набуттям Україною статусу країни-кандидата на вступ до ЄС необхідність адаптації до нових умов зробила посилення торговельно-економічного співробітництва з країнами-членами ЄС ключовим питанням [3].

У цьому контексті заходи протидії кризовим явищам у торговельно-економічних відносинах мають включати низку заходів, спрямованих на подолання кризових явищ та розвиток найбільш сприятливих сегментів взаємодії, розробку механізмів запобігання негативному впливу зовнішнього середовища на формування системи торговельно-економічних відносин між державами.

На формування нової національної парадигми антикризового управління торговельно-економічними відносинами між Україною та ЄС впливає багато аспектів економічної політики.

Важливим у цьому контексті є питання своєчасного розпізнавання настання кризових явищ, визначення їх ймовірних масштабів та оцінки можливих наслідків.

Результати прогнозу свідчать про подальше помірне відновлення експортно-імпоротної діяльності України та ЄС, але прогнози можуть відрізнятися через вплив зовнішніх дестабілізуючих факторів.

Проаналізуємо ситуацію в торговельних відносинах України після повномасштабного вторгнення.

Криза, спричинена зовнішніми чинниками, призвела до посилення позицій продовольства та сільськогосподарської продукції в експорті, про що свідчить їхня частка в товарній структурі експорту

В імпорті переважають транспортні засоби, машини та обладнання (близько 28% від загального обсягу імпорту) та паливно-енергетичні товари (25%), що пов'язано з необхідністю подолання дефіциту палива. Однак

військові дії в Україні призвели до переорієнтації географічної структури зовнішньої торгівлі в бік ЄС.

До повномасштабного вторгнення частка торгівлі товарами та послугами з ЄС становила близько 40%.

Однак у 2022 році, попри побоювання щодо втрати присутності на зовнішніх ринках, одним із заходів підтримки України в умовах війни стало зняття торговельних обмежень на український експорт з боку ЄС, що дозволило вітчизняній продукції на рівних конкурувати з товарами з ЄС.

Військові дії та морські проблеми вплинули на географічні обмеження торговельно-економічних відносин України.

Поглиблення торговельно-економічного співробітництва між Україною та ЄС має такі позитивні аспекти:

- Перспективи сприятливого бізнес-середовища;
- Збільшення обсягів виробництва
- Збільшення обсягів інвестицій з країн ЄС;
- Застосування екологічних технологій;
- Сприяння науково-технічному розвитку.
- Збільшення внутрішньогалузевої співпраці між країнами.

Однак посилення співпраці може вимагати додаткових витрат на узгодження економічних рішень, може чинити тиск на економічну політику з боку іноземних інвесторів, що є проблематичним в нинішніх умовах, а також може посилити конкуренцію на внутрішньому ринку.

Торговельно-економічні відносини між Україною та Європейським Союзом (ЄС) залишаються перспективними, незважаючи на різні впливи [4].

Одним із пріоритетних кроків України є стимулювання високотехнологічного виробництва та впровадження результатів діджиталізації у подальшу діяльність, а також розробка концепції антикризового управління торговельно-економічними відносинами між Україною та ЄС.

ЄС залишиться головним торговельним партнером України навіть після початку повномасштабного вторгнення. Процес європейської інтеграції нашої держави вимагає вжиття заходів антикризового управління торговельно-економічними відносинами між Україною та ЄС [5].

Формування нових засад торговельно-економічних відносин між Україною та ЄС вимагає високого ступеня адаптації національної економіки до євроінтеграційних процесів та розробки довгострокових стратегій протидії можливим негативним наслідкам.

Одним із чинників, що вимагає трансформаційних дій, є необхідність переорієнтації вітчизняного експорту внаслідок розриву торговельно-економічних зв'язків, спричиненого повномасштабним вторгненням.

Водночас європейський вибір України сприятиме укладанню нових міжнародних торговельних угод, сприятиме впровадженню нових інноваційних і технологічних рішень та покращенню позицій України на міжнародній арені.

Список використаних джерел

1. THE SOLIDARITY ROADS INITIATIVE IS A TOOL FOR UKRAINE'S PRACTICAL INTEGRATION INTO THE EU – discussion results. 2023. Europe without barriers. <https://europewb.org.ua/initsiatyva-shlyahy-solidarnosti-ye-instrumentom-praktychnoyi-integratsiyiukrayiny-v-yes-rezultaty-dyskusiyi/>
2. YATSENKO, O. – NITSENKO, V. – KARASOVA, N. – JAMES, H.S.JR. – PARCELL, J.L. 2017. Realization of the potential of the Ukraine – EU free trade area in agriculture. In Journal of International Studies, vol. 10, 2017, no. 2, pp. 258–277. DOI: 10.14254/2071-8330.2017/10-2/18
3. Воронова О. В., Семьонов І. Д. Основні тенденції у реалізації руху України до ЄС. Збірник наукових праць кафедри міжнародних економічних відносин ОНЕУ «Світова економіка та міжнародні економічні відносини». № 3. Одеса: ОНЕУ, 2023. С.104-110
4. Воронова О. В. Зовнішня торгівля України з ЄС: реформування законодавства України в аспекті наближення до законодавства ЄС. Науковий вісник Одеського національного економічного університету: Збірник наукових праць, Спеціальний випуск "Україна на шляху до Європейського Союзу" № 7 (296), 2022
5. HORODNICHENKO, Y. – ILONA SOLOGUB, I. – VEDER DI MAURO, B. 2022. Rebuilding Ukraine: principles and policies. Paris: Centre for economic policy research, 2022, 506 p. https://cepr.org/system/files/2022-12/reconstruction%20book_Ukrainian_0.pdf

Слободян М. О.

Здобувач 23 групи ФМЕ

Воронова О. В.

кандидат економічних наук, доцент

ЕКОНОМІЧНІ ТА ВІЙСЬКОВІ АСПЕКТИ СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ З НАТО

Україна посідає ключове місце на перетині Східної та Західної Європи. Навколо неї відбуваються масштабні інтеграційні процеси. Україна має спільний кордон з чотирма країнами НАТО – Угорщиною, Польщею, Румунією та Словаччиною. Поглиблення й розширення стосунків із НАТО є для України запорукою її успішного наближення до Європейського Союзу.

Організація Північноатлантичного договору – це надійні гарантії безпеки. Вступ туди дасть змогу сконцентруватися на соціальних та економічних питаннях. Інтеграція України до Європи та НАТО є проявом історичної належності української нації до європейського простору [1].

Незалежна Україна виступає в ролі стратегічного бар'єра між Росією і Заходом. Якщо б цей бар'єр зник, НАТО довелось би переглянути свої оборонні